

Kultur- und Literaturwissenschaft

BA 1. Semester

Konrad **Einführung in die niederländische Kultur- und Literaturwissenschaft**
Mi. 10-12 Uhr / Beginn: 21.10.2015 *V13 S03 C34*

Die Einführung in die Kultur- und Literaturwissenschaft führt die Studierenden an die elementaren Arbeitstechniken und Methoden der Kultur- und Literaturwissenschaft heran. Die Studierenden werden außerdem mit den für das Niederländisch-Studium wichtigen Quellen im Internet vertraut gemacht. Im Laufe des Semesters wenden sie dieses im Vorfeld erarbeitete Wissen exemplarisch an Werken niederländischer Autorinnen und Autoren der Gegenwart an.

BA 3. Semester

Konrad **“Nu hoert, hoe ic hier beghinne” – Middelnederlandse werken en hun
Duitse vertalingen**
Do. 10-12 Uhr / Beginn: 22.10.2015 *R11 T05 C84*

Bei der Übertragung eines zeitgenössischen literarischen Werkes in eine andere Sprache steht der Übersetzer vor verschiedenen Problemen und Lösungsmöglichkeiten, wie er den Text aus der Ausgangssprache in die Zielsprache übersetzen kann. Die kulturellen Unterschiede des Werkes sind dabei geographisch bedingt. Handelt es sich dagegen um ein Werk aus einer geschichtlich fernen Zeit wie dem Mittelalter gilt es zusätzlich, zeitlich bedingte kulturelle Unterschiede zu überbrücken.
Im Seminar behandeln die Teilnehmer ausgewählte mittelniederländische Werke und vergleichen ihre – oft mehrfachen und sehr unterschiedlichen – Übertragungen ins Deutsche im jeweiligen historischen Kontext. Dabei werden die Studierenden mit unterschiedlichen Methoden des Übersetzens vertraut gemacht.

BA 5. Semester

V.d.Schoor **“Bang voor de Duitsers? Jochem van Ondere, ouderling en
pijpenfabrikant te Gouda, Mijn bezoek aan Bismarck, in den zomer van
1875 (Deventer 1875)”**
Fr. 12-16 Uhr (14-täglich) / Beginn: 23.10.2015 *V13 S00 D50*

In dit humoristische (fictieve) reisverslag bericht Jochem van Ondere, een wat naïeve pijpenfabrikant uit Gouda, over het bezoek dat hij in 1875 heeft gebracht aan Bismarck, om hem te vragen of hij plannen had om Nederland te annexeren. Bismarck verzekert hem dat hij dat niet van plan is: een toevoeging van Nederland vindt hij geen aanwinst voor het Duitse Rijk. Er is immers van alles mis met de inrichting van Nederland en de mentaliteit van de Nederlanders. Het werkje (in de derde druk 119 pagina's) is geschreven door de romanschrijver Jan Holland (pseudoniem van A.J. Vitringa), die tal van satirische romans (Darwinia, Het apenboek) heeft gepubliceerd.

BA 1. Semester

Boonen **Einführung in die niederländische Sprachwissenschaft**
Mo. 12-14 Uhr / Beginn: 26.10.2015 *S05 T05 B01*

Die Einführung in die Sprachwissenschaft des Niederländischen vermittelt einen Überblick über die verschiedenen Beschreibungsebenen der Sprache (Phonologie, Morphologie, Syntax) und über Teildisziplinen der Linguistik wie Soziolinguistik, historische Sprachwissenschaft und kontrastive Sprachwissenschaft. Sie macht darüber hinaus mit den Methoden und Techniken sprachwissenschaftlichen Arbeitens und den Hilfsmitteln der niederländischen Sprachwissenschaft (Bibliografien, Grammatiken, Wörterbücher etc.) vertraut.

BA 3. Semester

Eickmans **Taalvariatie en taalverandering**
Di. 10-12 Uhr / Beginn: 27.10.2015 *V15 S04 C70*

Zoals elke taal kent het Nederlands een rijke variatie van verschillende taalvormen (standaardtaal, omgangstaal, dialecten, verschillende historische taalvormen). Hoe komt een dergelijke taalvariatie of - in historisch opzicht - taalverandering tot stand en hoe functioneert ze binnen de taalgemeenschap? In dit college worden taalhistorische (differentiatie en standaardisering), geografische (dialecten, de nationale variëteiten van het Nederlands in Nederland en in België) en sociolinguïstische aspecten behandeld.

BA 5. Semester

Boonen **Taalverandering**
Do. 12-14 Uhr / Beginn: 22.10.2015 *T03 R03 D89*

Taal is dynamisch en niet statisch en verandert. Waarom is dat eigenlijk zo? Wat zijn de oorzaken voor verandering en kunnen we het proces beschrijven en verklaren? Welke veranderingen hebben in het verleden plaatsgevonden (waardoor bv. Middelnederlands en Hedendaags Nederlands duidelijk van elkaar verschillen) en welke ontwikkelingen zijn op dit moment gaande? Op welk niveau vinden die veranderingen plaats? Hebben we met een "verbetering" te maken of gaat het eerder om "taalverloeding"? En kun je dat überhaupt zo beoordelen? Deze vragen (en het zoeken naar antwoorden) staan centraal in dit college.

BA 3. Semester

Boorsma

Einführung in die Landeswissenschaft der Niederlande und Belgiens

Mi. 10-12 Uhr / Beginn: 21.10.2015

T03 R01 C24

In diesem Seminar werden Grundkenntnisse zu landes- und kulturkundlichen Fragestellungen und Begriffen behandelt. Wissen über politische, gesellschaftliche, wirtschaftliche und kulturelle Grundstrukturen der Länder wird vermittelt. Auch werden die Studierenden mit wichtigen Informationsquellen und Hilfsmitteln (Bibliographien, Presse, Internet, Handbücher, etc.) vertraut gemacht.

- Die Niederlande. Ein Länderbericht. Friso Wielenga/Markus Wilp (Hrsg.) Bonn: Bundeszentrale für politische Bildung, 2015. Zu bestellen über: www.bpb.de
- Nachbar Niederlande. Eine landeskundliche Einführung. Friso Wielenga, Markus Wilp (Hrsg.) Münster: Aschendorff Verlag, 2007. Zu bestellen über: www.politische-bildung.nrw.de
- Belgien. Geschichte, Politik, Kultur, Wirtschaft. Johannes Koll (Hrsg.) Münster: Aschendorff Verlag, 2007. Zu bestellen über: www.politische-bildung.nrw.de

BA 5. Semester

Boorsma

Nederlands - wereldwijd

Do. 14-16 Uhr / Beginn: 22.10.2015

S06 S01 A26

Niet alleen in België en in Nederland maar op allerlei plekken op de wereld wordt Nederlands gesproken. Voor zo'n 23 miljoen mensen is wereldwijd het Nederlands de moedertaal. Het Nederlands is daarmee één van de 40 meest gesproken talen ter wereld. In Suriname en op Curaçao, Aruba en St. Maarten is het Nederlands de officiële taal. Woorden uit het Nederlands zijn in andere talen terug te vinden. Zo is in het Japans een kraan, een 'karan' en een mes een 'mesu' (www.taalunieversum.org). Wanneer de 'export van het Nederlands' begonnen is, weten we: met de kolonisatie van overzeese gebieden en de wereldhandel. Het kolonialisme is een belangrijk deel van de Nederlandse geschiedenis en kent vele gezichten: het succes en de rijkdom van de Verenigde Oostindische Compagnie maar ook de zwarte bladzijde van de slavernij. Door het lezen en bespreken van verschillende tekstsoorten, waaronder ook literaire teksten, volgen we de sporen uit dit Nederlands koloniaal verleden maar kijken we ook naar de verbindingen die Nederland nu nog heeft met landen als Indonesië, Suriname en de voormalige Antillen. Niet alleen vanuit historisch opzicht, maar ook vanuit cultureel, maatschappelijk en (socio) linguïstisch opzicht worden in dit college verschillende aspecten van dit verleden belicht.

Sprachpraxis

BA 1. Semester

Wallmann Sprachkurs Niederländisch

Gruppe A: Di. 10 -12 Uhr / Beginn: 20.10.2015
und Do. 10-12 Uhr

R09 S05 B02
T03 R03 D89

Boorsma Gruppe B: Di. 10 -12 Uhr / Beginn: 20.10.2015
und Do. 10-12 Uhr

S06 S02 B14
V15 S04 C83

Dieser Kurs richtet sich in erster Linie an Studierende der Studiengänge 2-Fach-BA Geisteswissenschaften und Kulturwirt ohne Vorkenntnisse der niederländischen Sprache. Der Kurs vermittelt Grundkenntnisse des Niederländischen (Grammatik, Wortschatz) in mündlicher und schriftlicher Form. Aktive mündliche und schriftliche Teilnahme werden vorausgesetzt. Die Teilnehmer werden zu Beginn des Semesters in zwei Gruppen eingeteilt.

Textgrundlage: Start.nl – deel 1. Uitgeverij Coutinho. Bussum, 2013. Zu beziehen über: Klett Verlag. ISBN 978-3-12-528896-6. 24,99€

BA 3. Semester

Boorsma

Mündliche Sprachpraxis A

Fr. 12-14 Uhr / Beginn: 23.10.2015

R11 T05 C59

In deze cursus oefenen de deelnemers in verschillende gespreksituaties zoals dialogen, monologen, vergadersituaties en discussies en ontwikkelen daarbij hun mondelinge vaardigheden en woordenschat. De cursisten dienen een redelijke kennis van het Nederlands te hebben. Er wordt gewerkt op basis van actuele teksten en (kranten)artikelen die algemeen maatschappelijke kwesties bespreken. Van de deelnemers wordt actieve deelname en de bereidheid tot het houden van een presentatie over een zelfgekozen onderwerp verwacht.

BA 5. Semester

Boorsma

Mündliche Sprachpraxis B

Fr. 10-12 Uhr / Beginn: 23.10.2015

V15 S04 C63

In deze cursus oefenen de deelnemers in verschillende gespreksituaties zoals dialogen, monologen, discussies, vergader- en overlegsituaties en ontwikkelen daarbij hun mondelinge vaardigheden en woordenschat. De cursisten dienen een goede basiskennis van het Nederlands te hebben. Er wordt gewerkt op basis van actuele teksten en (kranten)artikelen die algemeen maatschappelijke kwesties bespreken. Van de deelnemers wordt actieve deelname en de bereidheid tot het houden van een (groeps)presentatie over een zelfgekozen onderwerp verwacht.

Kolloquien und Workshops

**Eickmans
Fuchs**

Kolloquium zur Geschichte, Kultur und Sprache der Rhein-Maas-Region

Di. 18-19:30 Uhr / Beginn: 27.10.2015

R12 V05 D20

Das Kolloquium widmet sich landesgeschichtlichen sowie kultur-, literatur- und sprachgeschichtlichen Fragenstellungen, die in einem räumlichen Bezug zur Rhein-Maas-Region im weitesten Sinne stehen. Es ist u.a. als begleitende Lehrveranstaltung für die Abfassung von Bachelor- und Masterarbeiten konzipiert.